

Espai Cocreació. Torn 3

Pràctica artística: garantir oportunitats i experiències creatives a l'estiu

Enric Aragonès, ESMUC

Quin valor educatiu tenen les experiències artístiques i creatives en el lleure d'estiu?

- Les arts com a element indispensable de l'educació, també a l'estiu.
- El lleure (i l'estiu) com un espai en què els àmbits d'aprenentatge es relacionen de maneres noves. Les arts ofereixen vies diferents a les habitualment utilitzades per introduir els sabers, aporten un element emocional i de vincle i permeten connectar aprenentatges de naturaleses diverses entre ells.
- Impacte de l'educació artística en el desenvolupament personal i col·lectiu:
 - Competències personals, habilitats cognitives, resultats en altres matèries
 - Motivació general, escolarització, titulació, inserció laboral...
 - Desenvolupament de trets de personalitat: confiança, creativitat, imaginació, expressió emocional...
 - Inclusió social, reducció de la conflictivitat, voluntariat, participació en la comunitat...
 - Impactes especialment significatius en situacions desfavorides
- Però sobretot: garantia de drets culturals. L'accés a la pràctica artística i, per tant, el desenvolupament de les destreses necessàries per fer-ho, és una condició indispensable per a la garantia dels drets culturals.

Lectura recomanada: [EDUCAR EN LA PRÀCTICA ARTÍSTICA, UN DRET IRRENUNCIABLE](#)

Com podem garantir igualtat d'oportunitats en l'accés i la participació en la pràctica artística?

- Hi ha desigualtats evidents en l'accés a la pràctica i l'educació artístiques.
 - Destaquen nivell de renda, nivell d'estudis de la família i bagatge migratori.
 - Són barreres de múltiple naturalesa: econòmiques, però també logístiques, culturals, informatives, etc. Quines famílies coneixen les oportunitats? Quines hi poden accedir? Quines se senten interpel·lades o cridades a anar-hi? Quines se sentit acollides quan ho fan?
- L'estiu és un moment de provar coses noves, detectar talents, despertar motivacions, alimentar interessos...
- És important posar el focus no només en l'accés, sinó en la possibilitat de tenir continuïtat (no volem només "posar la mel a la boca").

Quin paper poden jugar els equipaments culturals i artístics del territori en la generació d'aquestes oportunitats?

Tres aportacions dels equipaments culturals i artístics:

1. **Aprofitar els recursos.** Cal entendre les escoles de música i els centres artístics com un equipament transversal al servei de les polítiques públiques, no només com un servei concret al qual hi accedeixen usuaris a través d'una única via. Posem l'expertesa artística o cultural que tenen al servei de les polítiques educatives d'estiu.
2. **Garantir la qualitat.** Hem parlat de l'impacte de la pràctica artística en l'educació, però no és intrínsec: no qualsevol activitat produeix qualsevol impacte. Si tenim equipaments i professionals experts i qualificats, aprofitem-los. Tampoc no volem segregar en la qualitat dels recursos.
 - Principis de programes artístics 360: experiència pràctica, col·lectiva, prolongada, vinculada amb l'entorn, amb rigor artística, obertura de llenguatges...
3. **Possibilitar el recorregut.** No és el mateix fer un taller durant l'estiu que no té connexió amb cap altra oportunitat educativa, que conèixer un equipament, una entitat, una escola, un servei... on et pots vincular d'alguna manera la resta de l'any, que t'obre una porta a un recorregut. Actuem en xarxa també per oferir xarxa als infants: trenquem la segregació social.

Quin paper poden jugar els equipaments culturals i artístics del territori en la generació d'aquestes oportunitats? II

Elements per al recorregut:

- Coordinació i col·laboració de les organitzacions que treballen fora de l'horari lectiu (per exemple, una escola de música o d'arts) en els projectes dins l'escola.
- Personalització de l'acompanyament i contacte amb els participants i les famílies, comptant amb l'ajuda de personal especialitzat en el camp de l'educació social o la mediació comunitària.
- Contacte i col·laboració habituals dels grups de participants amb altres grups que practiquin les arts fora de l'horari lectiu.
- Familiarització dels participants amb les organitzacions i els espais físics on podrien seguir practicant les arts.
- Comunicació i orientació continuades als participants sobre les possibilitats de continuar la pràctica artística fora de l'escola.